

Til

Landbrugsstøtte & Geodata, Landbrugsstyrelsen
Udvalget for Landdistrikter og Øer
Udvalget for Småøer

Fejøl, 10. januar 2024

**Vedr.: Høring over udkast til vejledning om ø-støtte 2024,
journalnummer 24-12-000001**

Sammenslutningen af Danske Småøer finder det særdeles positivt, at der gives ø-støtte til drift af landbrugsarealer på ikke brofaste øer, hvilket vi har givet udtryk for ved flere tidligere lejligheder. Ø-støtte til landbrugere på vores 27 medlemsøer¹ er overordentlig vigtig. Vi støtter derfor naturligvis op om en fortsættelse af ordningen i 2024 – og fremover.

Vi er klar over at denne høring går på vejledningen til ordningen, og ikke lovgrundlaget som sådan. Vi tillader os alligevel at benytte lejligheden til at påpege en række udfordringer, som vi også tidligere har fremført, i ordningens nuværende regler, som på visse punkter desværre modarbejder ø-støttens overordnede formål, der udover at bidrage til at sikre rentabel drift på øerne også har til formål:

”at understøtte fortsat drift og medvirke til en økonomisk bæredygtig landbrugsproduktion på øerne og dermed lokal vækst samt at forebygge affolkning. Ø-støtteordningen understøtter driften ved at yde et særligt tilskud til produktion på marker på ikke-brofaste øer, hvor der er en øget omkostning.”

Sammenslutningen af Danske Småøer mener derfor, at der for de 27 beboede småøer i vores medlemskreds bør gælde følgende:

- **Ø-støtte tildes kun til fastboende ø-landmænd** (gældende for de 27 småøer, der er medlemmer af Sammenslutningen af Danske Småøer).
- **Landmænd, der er bosat og driver jorden på øerne, kan opnå støtte til hele deres bedriftsarealer**, dvs. ingen loft for fastboende ø-landmænd. (Gældende for de 27 småøer, der er medlemmer af Sammenslutningen af Danske Småøer).

Det har tidligere været fremført som et argument imod ovenstående at²:

Alle landbrugere, der råder over landbrugsarealer på de ikke-brofaste øer, vil have merudgifter ved driften af arealerne på ikke-brofaste øer, sammenlignet med drift af landbrugsarealer i resten af landet.

¹ Agersø, Anholt, Askø-Lilleø, Avernakø, Barsø, Birkholm, Bjørnø, Baagø, Drejø Egholm, Endelave, Fejøl, Femø, Fur, Hjarnø, Hjortø, Lyø, Mandø, Nekselø, Omø, Orø, Sejerø, Skarø, Strynø, Tunø, Venø, Aarø.
Øernes indbyggertal varierer mellem 8 og ca. 1.000 fastboende.

På øvrige øer i ordningen er der ofte tale om ikke beboede øer og holme, hvorfor situationen der er en anden.

² Eksempelvis i ministersvar af 2. oktober 2023:

<https://www.ft.dk/samling/20222/alm.del/ul%C3%B8/spm/73/svar/1983361/2757326.pdf>

Samt at

Hvis arealgrænsen fjernes, vil tilskuddet pr. areal mindskes, således at landbrug med rådighed over mindre end 100 ha landbrugsjord samlet set vil modtage et lavere tilskud.

Sammenslutningen af Danske Småøer anerkender, at *alle* landbrugere vil have merudgifter ved driften af arealerne på ikke-brofaste øer, sammenlignet med drift af landbrugsarealer i resten af landet – men det er vigtigt at bemærke, at *fastboende* landbrugere på småøerne er i ulig konkurrence med øvrige landbrugere på fastlandet, der har stordriftsfordele, idet der er tale om meget større virksomheder, der samlet råder over langt større arealer end ø-landbrugerne og har helt andre muligheder for at strukturudvikle deres bedrifter. Dette er dokumenteret i 2022 i rapporten Landbrug på Småøerne³.

Samtidig ser vi eksempler på, at landbrugere, der ikke er bosat på en af småøerne, lægger marker på øerne ud til brak og derfor ikke har merudgifter til driften af arealerne, men alligevel stadig modtager ø-støtte.

Sammenslutningen af Danske Småøer kan desuden konstatere, at loftet for fastboende landmænd på 100 ha i den nuværende ordning stiller den fastboende landbruger dårligere i de tilfælde, hvor ø-landbrugeren skal konkurrere med udefrakommende landbrugere om køb eller forpagtning af yderligere arealer, hvor den udefrakommende kan opnå ø-støtte, mens ø-landbrugeren har "opbrugt" sin andel.

Et tilskud i form af ø-støtte for fjernejerere på *bekostning* af fastboende landmænd er ikke lokal vækst, som ellers beskrevet i ordningens formål, men derimod det modsatte.

Hvis loftet på 100 ha ophæves for *fastboende* landmænd, vil tilskudsbeløbet pr. areal *ikke* blive mindre, såfremt ø-støtten for de 27 småøers vedkommende samtidig gøres betinget af, at landbrugeren er bosat på øen.

Vores ændringsforslag medfører derfor *ikke* forringelser for de fastboende landmænd eller merudgifter for ordningen, og med ændringsforslagene kan ordningen rent faktisk leve op til sit formål om at medvirke til lokal vækst samt at forebygge affolkning.

Vi henviser desuden til vores hørings svar af 30. oktober 2023 og 10. januar 2023 (vedhæftet). Sammenslutningen af Danske Småøer indgår gerne i en uddybende dialog om problematikken.

Med venlig hilsen

Kirsten Sydendal

Formand for Sammenslutningen af Danske Småøer

Skovvej 33

4944 Fejð

³Se projektets rapport: <https://danske-smaaer.dk/wp-content/uploads/2022/07/RAPPORT-OM-LANDBRUG-PAa-SMAaOeERNE-JUNI-2022.pdf>